

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **E. Y.**, zastoupené Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem se sídlem Praha 2, Ječná 548/7, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 1. 2019, č. j. 1 A 77/2018 – 21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 8. 2018, č. j. CPR-8971-2/ČJ-2018-930310-V243 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž došlo k zamítnutí jejího odvolání a potvrzení rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 8. 2. 2018, č. j. KRPA-60863-46/ČJ-2016-000022. Posledně uvedeným rozhodnutím byla žalobkyni podle § 79 odst. 5 správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), uložena povinnost nahradit náklady řízení spojené s řízením o správním vyhoštění paušální částkou 1000 Kč.

[2] Městský soud v napadeném rozsudku vyšel z následujících skutečností vyplývajících z obsahu spisového materiálu: žalobkyně pochází z Mongolska a do ČR přicestovala v roce 2008 za účelem zaměstnání, přičemž zde pobývala na základě povolení k dlouhodobému pobytu. Poté, co jí tento nebyl prodloužen, požádala o dlouhodobé vízum za účelem strpění dle § 33 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „cizinecký zákon“). Rozhodnutím ze dne 5. 2. 2016 nebylo její žádosti vyhověno, přičemž informace o neudělení víza za účelem strpění byla do datové schránky právního zástupce žalobkyně doručena dne 11. 2. 2016. Městský soud dále poznamenal, že se žalobkyně následně dne 15. 2. 2016 v 13:10 hod. dostavila na oddělení cizinecké policie za účelem řešení své pobytové situace, kde správní orgán zjistil, že se nachází na území ČR bez víza, či jiného oprávnění k pobytu. Stejněho dne tak bylo s žalobkyní zahájeno řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 cizineckého zákona. Jelikož však správní orgán I. stupně v průběhu řízení dospěl k závěru, že by bylo správní vyhoštění nepřiměřené, rozhodl dne 17. 5. 2016, č. j. KRPA-60863-23/ČJ-2016-000022, o povinnosti žalobkyně opustit území dle § 50a odst. 3 písm. c) téhož zákona. Z hlediska dalšího průběhu správního řízení městský soud poukázal na to, že posledně uvedené rozhodnutí žalovaná nejprve potvrdila rozhodnutím ze dne 21. 9. 2016, č. j. CPR-16095-3/ČJ-2016-930310-V243, toto rozhodnutí však zrušil městský soud svým rozsudkem ze dne 17. 2. 2017, č. j. 1 A 83/2016 – 40. Žalovaná poté rozhodnutí I. stupně ze dne 17. 5. 2016 zrušila svým rozhodnutím ze dne 21. 8. 2017, č. j. CPR-16095-35/ČJ-2016-930310-V243, kdy správní orgán I. stupně následně usnesením ze dne 8. 2. 2018, č. j. KRPA-60863-44/ČJ-2016-000022, řízení o správním vyhoštění zahájené dne 15. 2. 2016 zastavil. Městský soud provedenou rekapitulaci uzavřel tím, že stejného dne došlo též k vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně o povinnosti žalobkyně nahradit náklady řízení paušální částkou 1000 Kč, podle kterého tato svým neoprávněným pobytem na území ČR od 11. 2. 2016 do 15. 2. 2016 vyvolala řízení o správním vyhoštění. Uvedené rozhodnutí poté žalovaná potvrdila napadeným rozhodnutím, v němž současně konstatovala, že žalobkyně na území ČR pobývala neoprávněně až ode dne 12. 2. 2016, přičemž o tom, jak postupovat v případě ukončení pobytového oprávnění, byla poučena.

[3] Na uvedeném základě přistoupil městský soud k přezkumu napadeného rozhodnutí. Zde nejprve odkázal na znění § 79 odst. 5 správního řádu, dle kterého rozhodl správní orgán I. stupně o povinnosti žalobkyně nahradit náklady řízení spojené s řízením o správním vyhoštění. Dále připomněl rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2018, č. j. 1 Azs 7/2018 – 15, v jehož kontextu učinil závěr, že zákonnost a správnost rozhodnutí o nákladech řízení je odvislá od posouzení zákonnosti rozhodnutí o správním vyhoštění, či povinnosti opustit území, respektive o zastavení řízení, které představuje ve vztahu k posuzované věci předběžnou otázku (podobně např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2016, č. j. 32 A 65/2014 – 29). V této souvislosti městský soud připomněl, že rozhodnutí „žalované“ ze dne 17. 5. 2016, č. j. KRPA-60863-23/ČJ-2016-000022, o povinnosti žalobkyně opustit území bylo zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 17. 2. 2017, č. j. 1 A 83/2016 – 40, pro nepřezkoumatelnost, neboť se žalovaná nezabývala možností zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně (pozn. městským soudem označené rozhodnutí je ve skutečnosti rozhodnutím správního orgánu I. stupně, viz výše, přičemž rozsudkem č. j. 1 A 83/2016 – 40 bylo z uvedeného důvodu zrušeno rozhodnutí žalované ze dne 21. 9. 2016, č. j. CPR-16095-

pokračování

3/ČJ-2016-930310-V243, kterým tato dané prvostupňové rozhodnutí potvrdila). Usnesením č. j. KRPA-60863-44/ČJ-2016-000022 bylo poté řízení o správním vyhoštění zastaveno, neboť žalobkyně z území vycestovala dne 21. 2. 2017. Zdůraznil proto, že k zastavení řízení o správním vyhoštění nedošlo z důvodu, že by nebylo zjištěno protiprávní jednání žalobkyně, ale proto, že by rozhodnutí o správním vyhoštění nepřiměřeně zasáhlo do jejího rodinného a soukromého života, přičemž uložení povinnosti opustit území nebylo třeba, jelikož žalobkyně před vydáním rozhodnutí sama území ČR opustila.

[4] V rámci prvního okruhu žalobních bodů žalobkyně namítala, že povinnost stanovenou § 103 písm. n) cizineckého zákona, tj. pobývat na území pouze s platným cestovním dokladem a vízem, nestanoví-li tento zákon jinak, je ve spojení s § 50 odst. 1 téhož zákona, který upravuje příslušnost policie, respektive Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) k vydání výjezdního příkazu, třeba vykládat tak, že ji poruší jen ten cizinec, který se pro výjezdní příkaz nedostaví bez zbytečného odkladu. Danou povinnost tak žalobkyně dle svého názoru neporušila. Městský soud k její argumentaci nejprve poznamenal, že na území ČR pobývala oprávněně do 11. 2. 2016, kdy jí bylo oznámeno rozhodnutí o neudělení víza za účelem strpění, neboť jí svědčila fikce pobytu dle § 60 odst. 7 cizineckého zákona. Výklad citovaných ustanovení, jak jej provedla žalobkyně, však městský soud odmítl s tím, že jí naznačovanou výjimku z porušení § 103 písm. n) cizineckého zákona neobsahuje ani citované, ale ani žádné jiné ustanovení tohoto zákona, přičemž zdůraznil, že povinnost pobývat na území ČR s platným cestovním dokladem a vízem cizinec nemá jen tehdy, stanoví-li tak zákon. Konstatoval, že jakkoli se žalobkyně dostavila k policejnímu orgánu za účelem vydání výjezdního příkazu, učinila tak až dne 15. 2. 2016, přičemž však její oprávněný pobyt trval jen do 11. 2. 2016.

[5] Žalobkyně dále namítala, že rozhodnutí o neudělení víza za účelem strpění jí bylo oznámeno ve čtvrtek večer a na policii se dostavila hned v pondělí, tj. bezodkladně, přičemž dodala, že ministerstvo v pátek nemá úřední hodiny pro neobjednané cizince a policie o víkendech výjezdní příkazy nevydává. Městský soud v tomto bodě poukázal na skutečnost, že dle správního spisu bylo žalobkyni dne 7. 1. 2016 vydáno potvrzení o podání žádosti o vízum za účelem strpění, v němž byla poučena, že v případě skončení pobytového oprávnění musí situaci neprodleně řešit v součinnosti s příslušným odborem cizinecké policie. Podle městského soudu proto není podstatné, zda se žalobkyně měla k vydání výjezdního příkazu dostavit na policii, či ministerstvo, ale zda svou situaci řešila součinností s policejními orgány bezodkladně. V uvedených souvislostech zdůraznil, že obdržela-li žalobkyně zmíněné rozhodnutí ve čtvrtek, mohla svou situaci řešit již v pátek, jak dokládá i dokument Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, dle něhož má odbor cizinecké policie úřední hodiny pro udělení výjezdních příkazů i v pátek od 7:30 do 12 hod., a který sama žalobkyně přiložila ke své žalobě. Dle městského soudu nebylo důvodu kontakt se správními orgány odkládat. Žalobkyně proto § 103 písm. n) cizineckého zákona porušila, jakkoliv nebylo její protiprávní jednání výrazně závažné, neboť měla snahu svou situaci řešit, pouze tak neučinila neprodleně.

[6] Dalším okruhem žalobních bodů žalobkyně namítala, že i kdyby porušila § 103 písm. n) cizineckého zákona, nebylo zahájení řízení o správním vyhoštění v souladu se zákonem, neboť nepřiměřenost eventuálního rozhodnutí o správním vyhoštění musela být zřejmá. Zde městský soud nejprve odmítl tvrzení žalobkyně, že žalovaná na tuto

námítku nereagovala a napadené rozhodnutí tak může být nepřezkoumatelné, neboť zhodnotil, že je zřejmé, z jakých důvodů žalovaná v daném případě rozhodla o uložení povinnosti nahradit náklady řízení, tedy proč měla za to, že žalobkyně vyvolala porušením své povinnosti správní řízení. Ve vztahu k námitce samé potom městský soud odkázal na znění § 119a odst. 2 cizineckého zákona, v jehož kontextu dodal, že rozhodnutí o správním vyhoštění není prvním úkonem řízení, ale předchází mu standardní řízení, v němž správní orgán na základě skutkového stavu posuzuje, zda rozhodnutí vydá. Podle městského soudu je proto v pořádku, posuzuje-li správní orgán přiměřenost zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života cizince až v rámci řízení. Zdůraznil, že zákon stanoví, že není možné pro nepřiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění vydat, nikoli ani zahájit řízení, přičemž dodal, že správní orgán nemůže před zahájením řízení vědět, zda by bylo potenciální rozhodnutí o správním vyhoštění přiměřené, či nikoliv. Uzavřel proto, že měl-li správní orgán za prokázané, že žalobkyně pobývá na území ČR bez víza, byl oprávněn řízení o správním vyhoštění zahájit.

[7] V případě posledního žalobního bodu, tj. otázky, zda měla výjezdní příkaz vydat žalobkyni policie, či ministerstvo, městský soud uvedl, že toto není pro nyní vedené řízení podstatné. Zdůraznil, že žalobkyně pobývala na území ČR v rozporu s § 103 písm. n) cizineckého zákona bez víza, čímž zavinila zahájení řízení o správním vyhoštění. Dodal, že přestože žalobkyně tvrdila, že jí mělo výjezdní příkaz vydat ministerstvo, sama se následně za účelem řešení své situace dostavila na policii, nikoliv k ministerstvu.

[8] Městský soud v souhrnu uvedeného uzavřel, že žalobkyně vyvolala řízení o správním vyhoštění porušením povinnosti stanovené § 103 písm. n) cizineckého zákona, a podmínky pro uložení povinnosti nahradit náklady správního řízení podle § 79 odst. 5 správního řádu tak byly naplněny. Žalobu proto jako nedůvodnou zamítl.

[9] Proti napadenému rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V zásadě přitom převzala svou argumentaci uplatněnou již v žalobě proti napadenému rozhodnutí. Úvodem kasační stížnosti pak stěžovatelka nejprve zrekapitulovala významné okolnosti svého případu a průběh správního řízení, včetně uvedení odvolacích námitek, které vznesla vůči správnímu rozhodnutí I. stupně. Současne ocitovala stěžejní pasáž napadeného rozhodnutí. Shodně rovněž shrnula podstatu jí podané žaloby, k čemuž doplnila citaci (částí) bodů 23 až 29 napadeného rozsudku. Následně namítla, že se městský soud dopustil nesprávného posouzení tří právních otázek.

[10] Městskému soudu zaprvé vytkla, že povinnost cizince dle § 103 písm. n) cizineckého zákona, ve spojení s § 50 odst. 1 téhož zákona vyložil tak, že znamená povinnost dostavit se na (nějaký) úřad cizinecké správy bezodkladně, tj. při nejbližší možné příležitosti poté, co mu skončí jeho povolení k pobytu. Stěžovatelka se však domnívá, že takto striktní výklad z uvedených ustanovení nevyplývá a i praxe je značně variabilnější. Zadruhé namítla, že podle městského soudu, je při jakémkoli formálním naplnění některé z hypotéz § 119 odst. 1 nebo 2 cizineckého zákona policie bez jakýchkoliv dalších úvah oprávněna zahájit řízení o správním vyhoštění, které pak je z hlediska povinnosti účastníka dle § 79 správního řádu vždy po právu. Stěžovatelka má za to, že i při zahajování řízení o

pokračování

správním vyhoštění je zapotřebí alespoň do určité míry zkoumat přiměřenost tohoto zahájení, a to ve vztahu k důvodům dle § 119 odst. 1 cizineckého zákona, což se v praxi i děje. Třetí nesouhlas vyjádřila stěžovatelka s tím, že podle městského soudu je nerozhodné, na jaký úřad je cizinec povinen se po skončení platnosti povolení k pobytu dostavit. K odkazu městského soudu na poučení, kterého se jí mělo dostat při podání žádosti o vízum za účelem strpění, a skutečnost, že se nakonec sama dostavila na policii, stěžovatelka namítla, že cizinci nelze klást k tíži, že dostal „nějaké“ poučení, jestliže nebylo v souladu se zákonem, a jednal-li nikoli dle tohoto poučení, ale podle zákona. Dodala, že na policii se „velmi pravděpodobně“ dostavila proto, že tam byla poslána z pracoviště ministerstva, s tím, že v době podání žaloby si již přesný sled událostí dne 15. 2. 2017 (pozn. stěžovatelka zjevně míní rok 2016) nepamatovala. Následně stěžovatelka přistoupila k rozvedení naznačených kasačních bodů.

[11] V případě prvního okruhu kasačních námitek poznamenala, že z § 103 písm. n) cizineckého zákona, ve spojení s § 50 odst. 1 téhož zákona nevyplývá povinnost cizince dostavit se v případě náhlého skončení svého pobytu na úřad již při první možné příležitosti, ani nejpozději následující pracovní den. Uvedené stěžovatelka dovozuje též argumentem *a contrario* k ustanovení § 103 písm. a) citovaného zákona. V souladu se základními zásadami právního státu má stěžovatelka za to, že cizinec, jemuž náhle skončí povolení k pobytu, a jehož situace není zákonem výslovně upravena, má povinnost řešit svou situaci bez zbytečného odkladu, což však nemusí nutně znamenat při první možné příležitosti ani první následující pracovní den. Lhůta „bez zbytečného odkladu“ závisí dle stěžovatelky na řadě faktorů, jako jsou např. rychlost komunikace mezi cizincem a jeho zástupcem, jeho pracovní, rodinné a jiné povinnosti, či dostupnost úřadů. První okruh kasačních námitek uzavřela s tím, že i kdyby se měla skutečně dostavit na policii a nikoli ministerstvo, potom dostavení se v pondělí, poté co ve čtvrtek dostala rozhodnutí znamenající ukončení jejího práva pobývat v ČR, splňovalo podmínku lhůty bez zbytečného odkladu. Žádnou povinnost proto stěžovatelka dle svého názoru neporušila.

[12] K druhému bodu své kasační argumentace stěžovatelka zdůraznila, že již při zahajování řízení o správním vyhoštění sdělil její právní zástupce policii všechny okolnosti významné pro posouzení přiměřenosti zahajovaného řízení, avšak policie přesto řízení zahájila. V této souvislosti zopakovala svou úvahu o tom, že předmětné řízení nebylo zahájeno v souladu se zákonem, neboť i v případě, že by povinnost dle § 103 písm. n) cizineckého zákona porušila, musela být nepřiměřenost eventuálního uložení správního vyhoštění natolik zřejmá, že bylo chybou řízení vůbec zahajovat. Posouzení přiměřenosti ve smyslu § 119a odst. 2 cizineckého zákona musí být dle názoru stěžovatelky alespoň do určité míry součástí úvah policie již ohledně zahájení řízení o správním vyhoštění, neboť toto aktivuje např. její právo zajistit cizince dle § 124 odst. 1 téhož zákona, a nemůže proto být věcí libovůle.

[13] V posledním bodě kasační stížnosti stěžovatelka namítla, že má-li jí být kladeno k tíži, že se nedostavila včas k vystavení výjezdního příkazu, musí být jasně stanoveno, k jakému úřadu se měla dostavit. Pokud by se totiž jednalo o ministerstvo, potom v situaci, kdy toto nemělo v pátek úřední hodiny, nemohla stěžovatelka nic porušit. Nad to by jí nemohlo být kladeno k tíži, že byla před tím ministerstvem chybně poučena, že se má

dоставит на полицию, neboť nikomu nelze klást k tíži, řídí-li se zákonem a nikoli zákonu odporující správní praxí. V souladu s žalobou stěžovatelka připustila, že je možné, že potvrzení o podání žádosti o vízum za účelem strpění obsahovalo poučení dostavit se po skončení oprávnění dle § 60 odst. 7 cizineckého zákona na policii, přičemž však poznamenala, že právní zástupce neměl toto potvrzení k dispozici. Dodala, že sama český jazyk dostatečně neovládala a v předmětné době navíc již neměla text daného potvrzení k dispozici. Uvedené však dle jejího názoru nemění nic na tom, že potvrzení nemohlo měnit znění zákona. Nemůže jí proto být kladeno k tíži, řídila-li se namísto poučení zákonem.

[14] Závěrem své kasační stížnosti stěžovatelka citovala znění § 50 odst. 1 a § 60 odst. 7 cizineckého zákona, v jehož kontextu vyslovila přesvědčení, že pobyt cizince dle druhého z odkazovaných ustanovení je pobytem na dlouhodobé vízum a vydáním rozhodnutí o žádosti o vízum za účelem strpění dochází k ukončení tohoto oprávnění k pobytu. Skončení oprávnění dle § 60 odst. 7 cizineckého zákona je proto skončením platnosti oprávnění pobývat na dlouhodobé vízum, což je nejbližší hypotéze „*uplynutí platnosti dlouhodobého víza*“ dle § 50 odst. 1 písm. b) téhož zákona. Naopak v ustanovení § 50 odst. 1 písm. a) citovaného zákona žádná v úvahu přicházející hypotéza není, a policie proto dle tohoto ustanovení nemůže být příslušná k vydání výjezdního příkazu. Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatelka navrhla napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[15] Žalovaná se k podané kasační stížnosti nevyjádřila.

[16] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud považuje úvodem za podstatné zdůraznit, že ačkoliv stěžovatelka ve své kasační stížnosti obecně vyjádřila nesouhlas s posouzením věci ze strany městského soudu, do své kasační stížnosti v zásadě zcela převzala svá předchozí žalobní tvrzení. Jinými slovy, vypořádání žalobních bodů městským soudem v zásadě zpochybnila toliko jejich zopakováním, aniž by dostatečně zohlednila závěry, k nimž městský soud dospěl, a na tyto reagovala.

[19] Z hlediska samotného posouzení kasačních námitek je vhodné nejprve poznamenat, že mezi stranami není sporné, že stěžovatelka do dne 11. 2. 2016, kdy byla jejímu právnímu zástupci doručena informace o neudělení víza za účelem strpění, pobývala na území ČR oprávněně na základě § 60 odst. 7 cizineckého zákona. Shodně není mezi stranami sporu o tom, že se následně dne 15. 2. 2016 dostavila na oddělení cizinecké policie, kde bylo zjištěno, že se na území ČR nachází bez víza, či jiného oprávnění k pobytu, což vedlo téhož dne k zahájení řízení o správním vyhoštění stěžovatelky. Spornou je nicméně otázka, zda se za daných okolností dopustila porušení povinnosti stanovené § 103 písm. n) cizineckého zákona, a vyvolala tím zahájení řízení (o správním vyhoštění) ve smyslu § 79

pokračování

odst. 5 správního řádu, tj. zda došlo k naplnění podmínek dle citovaného ustanovení pro uložení povinnosti náhrady nákladů tohoto řízení.

[20] Městský soud v napadeném rozsudku v souladu s judikaturou zdejšího soudu přiléhavě uvedl, že zákonnost a správnost rozhodnutí o nákladech řízení závisí na posouzení zákonnosti rozhodnutí o správním vyhoštění, či s ohledem na průběh nynějšího správního řízení rozhodnutí o povinnosti opustit území, respektive o zastavení řízení. Jak totiž konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 3. 2019, č. j. 9 Azs 148/2018 – 26, platí, že „...není vyloučeno, aby správní orgán uložil účastníku povinnost nahradit paušální náklady řízení samostatným rozhodnutím navazujícím na meritorní rozhodnutí; výrok o povinnosti nahradit náklady řízení však i v takovém případě zůstává závislým výrokem, jehož procesní osud se musí odvíjet od výroku ve věci samé, tedy ve věci porušení právní povinnosti. Rozhodnutí ukládající povinnost uhradit náklady řízení proto nemůže obstát, pokud rozhodnutí ve věci samé bylo zrušeno.“ V této souvislosti městský soud v souladu se spisovým materiálem správně poukázal na skutečnost, že k zastavení řízení o správním vyhoštění stěžovatelky nedošlo z důvodu, že by nebylo zjištěno její protiprávní jednání. Dle obsahu správního spisu bylo uvedené řízení nejprve překvalifikováno, a to z důvodu nepřiměřenosti případného vyhoštění, na řízení o povinnosti opustit území (srov. vyrozumění správního orgánu I. stupně ze dne 25. 4. 2016, č. j. KRPA-60863-22/ČJ-2016-000022), přičemž následně došlo usnesením správního orgánu I. stupně č. j. KRPA-60863-44/ČJ-2016-000022 (v právní moci dnem 8. 2. 2018) k jeho zastavení, neboť bylo zjištěno, že stěžovatelka dne 21. 2. 2017 prokazatelně opustila území ČR. Zrušil-li přitom městský soud v průběhu řízení rozhodnutí žalované ze dne 21. 9. 2016, č. j. CPR-16095-3/ČJ-2016-930310-V243, kterým tato potvrdila prvostupňové rozhodnutí o povinnosti stěžovatelky opustit území, učinil tak pro nepřezkoumatelnost, neboť se žalovaná nezabývala možností zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Městskému soudu proto lze přisvědčit, že její protiprávní jednání zpochybněno nebylo.

[21] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že s městským soudem lze souhlasit i v tom, že § 103 písm. n) cizineckého zákona nezahrnuje výjimku v tom smyslu, že porušení v něm zakotvené povinnosti se cizinec dopustí pouze tehdy, jak tvrdí stěžovatelka, nedostaví-li se pro výjezdní příkaz bez zbytečného odkladu. Shodně platí, že takovouto výjimku nestanoví ani jiné ustanovení téhož zákona. Opírá-li přitom stěžovatelka svůj výklad ustanovení § 103 písm. n) cizineckého zákona o spojení s § 50 odst. 1 téhož zákona, tj. že právě v něm stanoví cizinecký zákon ve smyslu § 103 písm. n) „jinak“, je i v tomto bodě třeba souhlasit s městským soudem v tom, že otázka, zda bylo k vydání výjezdního příkazu stěžovatelce v daném případě příslušné ministerstvo nebo policie, není pro nyní posuzovanou věc podstatná. Důvodem, pro který městský soud konstatoval, že stěžovatelka porušila povinnost obsaženou v § 103 písm. n) cizineckého zákona, je totiž to, že poté co její právní zástupce obdržel informaci o neudělení víza za účelem strpení, *neřešila bezodkladně svou nově nastalou pobytovou situaci jako takovou*. Právě na tuto povinnost ji ostatně upozorňovalo městským soudem odkazované potvrzení ze dne 7. 1. 2016, které stěžovatelka osobně převzala, a které v rámci v něm obsaženého poučení výslovně uvádí, že v případě skončení pobytového oprávnění „...je nutno svou *pobytovou situaci neprodleně řešit v součinnosti s příslušným odborem cizinecké policie*...“ (důraz přidán).

[22] Jinými slovy platí, že i v případě, kdy by snad stěžovatelka měla pravdu ohledně toho, který z orgánů je v dané věci příslušný k vydání výjezdního příkazu, nemění to nic na skutečnosti, že měla v souladu s poučením řešit svou pobytovou situaci bezodkladně již poté, co jí dne 11. 2. 2016 skončilo oprávnění pobývat na území ČR na základě § 60 odst. 7 cizineckého zákona. Jestliže se tak dostavila k policejnímu orgánu až v pondělí (15. 2. 2016), ačkoliv měl odbor cizinecké policie úřední hodiny i v pátek (7:30 až 12:00), což vyplývá i z dokumentu Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, který sama stěžovatelka přiložila ke své žalobě, a to navzdory poučení, kterého se jí dostalo, potom městský soud nepochybil, konstatoval-li, že povinnost § 103 písm. n) cizineckého zákona byla ze strany stěžovatelky porušena. Uvedené platí, i když nešlo o protiprávní jednání, které by bylo výrazně závažné.

[23] Stěžovatelka na podporu jí zastávaného výkladu § 103 písm. n) cizineckého zákona dále namítla, že písm. a) téhož ustanovení zakládá cizinci povinnost „*dostavit se [na policii] první pracovní den následující po dni propuštění ze zabezpečovací detence, z vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody...*“ (důraz přidán), *a contrario* ostatní cizinci tuto povinnost nemají. Ze znění citovaného ustanovení je však zřejmé, že požadavek dostavení se na policii první následující pracovní den, je v něm výslovně vztažen k okamžiku skončení zabezpečovací detence, vazby, respektive výkonu trestu odnětí svobody. Cizinecký zákon tedy v tomto ustanovení upravuje povinnost cizince, jenž se nachází ve velmi specifické situaci. Naproti tomu § 103 písm. n) téhož zákona stanovuje ve vztahu k cizincům zcela obecnou povinnost pobývat na území pouze s platným cestovním dokladem a vízem, nestanoví-li tento zákon jinak, přičemž jak konstatováno shora, v rozporu s přesvědčením stěžovatelky cizinecký zákon jí dovolávanou výjimku z této povinnosti neobsahuje. To neznamená, jak uvedla stěžovatelka v žalobě, že by snad cizinec, jemuž náhle skončí pobytové oprávnění „*od minuty poté, co jeho advokát otevře datovou schránku, nebo od minuty následující po půlnoci*“ porušoval § 103 písm. n) cizineckého zákona, se všemi důsledky z toho vyplývajících, avšak je na něm, aby svou pobytovou situaci *bezodkladně* řešil, což stěžovatelka v nyní projednávané věci, jak uvedeno shora, neučinila, ačkoliv o tom byla v potvrzení ze dne 7. 1. 2016 poučena. Jestliže přitom stěžovatelka ve vztahu k jí dovolávané lhůtě „*bez zbytečného odkladu*“ dále namítá, že její konkrétní délka závisí na řadě faktorů, lze ji nepochybně přisvědčit v tom smyslu, že by bylo namístě zohlednit okolnosti konkrétního případu, které by cizinci znemožnily řešit jeho nastalou pobytovou situaci bezodkladně. V projednávaném případě však zdejší soud žádné takové okolnosti nezjistil, přičemž ani sama stěžovatelka žádné relevantní skutečnosti, které by jí bránily dostavit se na policii již v pátek 12. 2. 2016, ve své kasační stížnosti, ani jí předcházející žalobě neuvedla.

[24] Je třeba dále odmítnout námitku stěžovatelky, že postupovala-li v souladu se zákonem namísto chybného poučení, nelze jí klást tuto skutečnost k tíži. Jak totiž zdejší soud konstatoval shora, předmětné poučení instruovalo stěžovatelku pouze k tomu, aby při skončení pobytového oprávnění neprodleně řešila svou pobytovou situaci. Nehovořilo tedy konkrétně o dostavení se k převzetí výjezdního příkazu. Bez ohledu na správnost stěžovatelčina názoru ohledně toho, který orgán je příslušný k vydání daného příkazu, proto nelze dospět k závěru, že by jí udělené poučení bylo chybné, nebo že by snad dokonce mělo údajně měnit text zákona. Skutečnost, že stěžovatelka, respektive její právní zástupce, snad neměla v předmětnou dobu toto potvrzení k dispozici je pro posouzení věci irelevantní. Svým podpisem na stejnopisu tohoto potvrzení (viz obsah správního spisu)

pokračování

potvrdila jeho převzetí. Pokud jej následně nepředala svému zástupci, respektive jej případně pozbyla (stěžovatelka důvod, pro který potvrzení neměla, neuvádí), jde pouze o důsledek jejího vlastního jednání, který proto nemůže přičítat k tíži nikomu jinému než sobě samé. Konečně v případě jakékoli ztráty daného dokumentu se mohla nepochybně obrátit na správní orgán za účelem opatření jeho opisu. Nejvyšší správní soud proto neshledal dílčí tvrzení stěžovatelky spadající do prvního okruhu kasačních námitek důvodnými.

[25] V rámci druhé skupiny stížních námitek stěžovatelka zopakovala svou žalobní argumentaci, dle které nebylo řízení o správním vyhoštění zahájeno v souladu se zákonem, neboť i v případě, že by snad povinnost obsaženou v § 103 písm. n) cizineckého zákona skutečně porušila, musela být nepřiměřenost eventuálního uložení správního vyhoštění natolik zřejmá, že bylo chybou řízení vůbec zahajovat. Posouzení přiměřenosti ve smyslu § 119a odst. 2 cizineckého zákona musí být dle názoru stěžovatelky alespoň do určité míry součástí úvah policie již ohledně zahájení řízení o správním vyhoštění. Nejvyšší správní soud i v tomto bodě plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku. Městský soud zde při uvedení znění § 119a odst. 2 téhož zákona, které hovoří o nemožnosti vydat rozhodnutí o správním vyhoštění za situace, kdy by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince, zdůraznil, že vydání daného rozhodnutí není prvním úkonem řízení, ale předchází mu standardní řízení. V něm správní orgán zjišťuje skutkový stav věci a posuzuje, zda rozhodnutí o správním vyhoštění vydá, či ne. Tuto pasáž však stěžovatelka při citaci napadeného rozsudku ve své kasační stížnosti bez zřejmých důvodů opomenula, když zmínila až navazující závěr městského soudu, že je proto zcela v pořádku, že správní orgán posuzuje přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění až v rámci daného správního řízení.

[26] Svůj závěr podpořil městský soud dále zdůrazněním toho, že § 119a odst. 2 cizineckého zákona zapovídá pro nepřiměřenost *vydat* rozhodnutí o správním vyhoštění, nikoli řízení o něm vůbec *zahájit*. Doplnil, že správní orgán nemůže před zahájením řízení vědět, zda by bylo potenciální rozhodnutí o správním vyhoštění přiměřené, či nikoliv. Nejvyšší správní soud se s uvedenými závěry městského soudu ztotožňuje, přičemž dodává, že na jejich správnosti nemění nic ani tvrzení stěžovatelky, že její právní zástupce údajně při zahajování řízení o správním vyhoštění policii sdělil všechny okolnosti významné pro posouzení jeho přiměřenosti. Je tomu tak právě proto, že pouze na základě takto omezeného souboru informací, tj. bez náležitého zjištění skutkového stavu, nebylo možné po správním orgánu požadovat, aby si učinil relevantní záměr o (ne)přiměřenosti zásahu případného rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatelky. V souhrnu uvedeného lze proto aprobovat závěr městského soudu, že měl-li správní orgán za to, že stěžovatelka pobývá na území ČR bez víza, byl oprávněn řízení o správním vyhoštění zahájit. Rovněž námitky druhé části kasační stížnosti jsou proto nedůvodné.

[27] Ve vztahu k poslednímu okruhu stížních námitek, zda byla k vydání výjezdního příkazu příslušná policie, nebo ministerstvo, Nejvyšší správní soud uvádí, že vzhledem k tomu, že výše ozřejmil, z jakých důvodů přisvědčuje městskému soudu v tom, že tato otázka není pro nyní vedené řízení podstatná, se již těmito kasačními námitkami

nezabýval, neboť by jejich vypořádání nebylo způsobilé shora přdestřené závěry jakkoli zpochybnit.

[28] Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud se s žalobní argumentací stěžovatelky, kterou tato následně v zásadě převzala do své kasační stížnosti, náležitě vypořádal, přičemž zdejší soud se s důvody, pro které neshledal pochybení správních orgánů, plně ztotožňuje. Nemohl tak než potvrdit závěr městského soudu, že podmínky pro uložení povinnosti nahradit náklady správního řízení podle § 79 odst. 5 správního řádu byly naplněny, neboť stěžovatelka vyvolala řízení o správním vyhoštění porušením právní povinnosti dle § 103 písm. n) cizineckého zákona neoprávněným pobytem na území ČR bez platného víza.

[29] Nejvyšší správní soud s ohledem na řečené dospěl k závěru, že napadený rozsudek městského soudu je zákonný a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[30] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovanou, v jejím případě nebylo prokázáno, že by jí v souvislosti s tímto řízením vznikly náklady, které by překročily rámec běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.)

V Brně dne 31. ledna 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu